

Na podlagi tretjega odstavka 45. člena Zakona o kemikalijah Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 – ZdZPZ, 61/06 – ZBioP, 16/08, 9/11 in 83/12 – ZFFS-1) izdaja ministrica za zdravje

PRAVILNIK o tehničnih in organizacijskih ukrepih za skladiščenje nevarnih kemikalij

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

- (1) Ta pravilnik določa:
- posebne tehnične in organizacijske ukrepe za skladiščenje nevarnih kemikalij, ki so potrebni za varovanje zdravja ljudi in okolja,
 - posebne zahteve glede objektov, v katerih se skladiščijo nevarne kemikalije,
 - pravila glede razporejanja in varovanja posameznih skupin kemikalij.

(2) Določbe tega pravilnika se uporabljajo tudi za trgovine, ki nevarne kemikalije skladiščijo na prodajnih policah na višini 2 m ali več.

2. člen

(1) Določbe tega pravilnika se smiselno uporabljajo tudi za skladišča v trgovinah z mešanim blagom, kolikor niso v nasprotju s Pravilnikom o obveščanju uporabnikov, vodenju evidenc in posebnih pogojih za promet z nevarnimi kemikalijami (Uradni list RS, št. 48/12 in 32/16).

(2) Za zagotavljanje varnega skladiščenja nevarnih kemikalij v trgovini oziroma drugih dejavnostih se lahko izdelajo smernice, ki so v skladu s tem pravilnikom in upoštevajo zakonitosti trgovine oziroma drugih dejavnosti ter jih odobri organ, pristojen za kemikalije.

3. člen

(1) Ta pravilnik se uporablja tudi za skladiščenje biocidnih proizvodov, strateškega blaga posebnega pomena za varnost in zdravje ter predhodnih sestavin za prepovedane drog, kolikor to ni urejeno s posebnimi predpisi, ki urejajo ta področja. Ta pravilnik se uporablja tudi za skladiščenje mineralnih gnojil, ki niso v končni obliki.

- (2) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za:
- skladiščenje kemikalij v nepremičnih skladiščnih posodah,
 - skladiščenje kemikalij v razsutem stanju, razen mineralnih gnojil iz amonijevega nitrata, in
 - začasno vmesno skladiščenje nevarnega blaga zaradi spremembe vrste prevoza ali prevoznega sredstva (pretovarjanje).

4. člen

Poleg izrazov, ki jih določa Zakon o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 – ZdZPZ, 61/06 – ZBioP, 16/08, 9/11 in 83/12 – ZFFS-1; v nadaljnjem besedilu: zakon), se v tem pravilniku uporabljajo naslednji izrazi, ki pomenijo:

1. Aerosol je katerakoli kovinska, steklena ali plastična posoda, ki ni ponovno uporabljiva in vsebuje pod tlakom stisnjen, utekočinjen ali raztopljen plin, s tekočino, pasto ali prahom ali brez teh, ter je opremljena z ventilom, ki omogoča, da se vsebina izbrizga v obliki trdnih ali tekočih delcev v suspenziji plina kot pena, pasta ali prah ali v tekočem stanju, v skladu s predpisi, ki urejajo aerosole.
2. Ločeno skladiščenje je skladiščenje na različnih odsekih skladišča. En odsek je en del skladišča:
 - v stavbah, požarno ločeno od ostalih prostorov, v skladu z zahtevami iz 10. člena tega pravilnika,
 - na prostem, ločeno in urejeno, v skladu z zahtevami iz 10. člena tega pravilnika.
3. Nevarno blago je blago, kot je določeno v predpisih, ki urejajo prevoz nevarnega blaga. Razredi nevarnega blaga po ADR/RID so razredi na podlagi mednarodnih pogodb iz prvega in drugega odstavka 3. člena Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15).
4. Razred skladiščenja je razvrstitev kemikalij ali drugega blaga na podlagi njihovih specifičnih nevarnih lastnosti, ki vplivajo na posebne tehnične in organizacijske ukrepe za skladiščenje.
5. Razvrstitev in označitev snovi in zmesi s stavki o nevarnosti se določa v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L št. 353 z dne 31. 12. 2008, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2017/776 z dne 4. maja 2017 o spremembi Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi z namenom njene prilagoditve tehničnemu in znanstvenemu napredku (UL L št. 116 z dne 5. 5. 2017, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba CLP).
6. Skladišče je mesto, kjer se skladiščijo nevarne kemikalije v embalažnih enotah do 3000 l za namene proizvodnje, prometa, uporabe ali drugih dejavnosti. Sem spadajo tudi skladišča, kjer se poleg nevarnih kemikalij skladiščijo tudi kemikalije, ki niso razvrščene kot nevarne, in drugo blago. Mesto skladiščenja je lahko v zaprtem prostoru ali na prostem.
7. Skladiščenje s pregrado je skladiščenje na istem skladiščnem odseku, pri čemer so skladiščeni proizvodi požarno ločeni v skladu z zahtevami iz 10. člena tega pravilnika oziroma so shranjeni v ognjevarnih omarah.

5. člen

V skladišču je dovoljeno izključno skladiščenje, ne pa proizvodnja ali uporaba kemikalij.

II. RAZREDI SKLADIŠČENJA IN PRAVILA GLEDE SKLADIŠČENJA

6. člen

(1) Razredi skladiščenja so določeni glede na nevarne lastnosti nevarnih kemikalij. Zaradi zagotavljanja varnega skladiščenja nevarnih kemikalij, ki se skladiščijo skupaj z drugim blagom, se določijo tudi razredi skladiščenja, ki opisujejo kemikalije, ki niso razvrščene kot nevarne in drugo blago.

(2) Razred skladiščenja se določi ne glede na velikost embalažne enote.

(3) Kemikalija ali drugo blago se lahko uvrsti samo v en razred skladiščenja. V določen razred skladiščenja se uvrsti kemikalija ali drugo blago, če izpolnjuje vsaj eno merilo za uvrstitev v razred. Če je kemikalijo ali drugo blago mogoče uvrstiti v več različnih razredov, se je treba odločiti za varnejšo izbiro.

(4) Pri uvrščanju v razrede skladiščenja prednostno obravnavamo tiste nevarne lastnosti, ki zahtevajo ukrepe zaradi zaščite pred požarom in eksplozijo, potem pa zdravju in okolju nevarne lastnosti.

7. člen

(1) Razredi skladiščenja so naslednji:

1. Razred skladiščenja 1: Eksplozivi, razvrščeni in označeni s stavki za nevarnost H200, H201, H202, H203, H204, H205.
2. Razred skladiščenja 2A: Plini, razvrščeni in označeni s stavki za nevarnost H220, H221, H270, H280, H281.
3. Razred skladiščenja 2B: Aerosoli, razvrščeni in označeni s stavki za nevarnost H222, H223, H229.
4. Razred skladiščenja 3: Vnetljive tekočine, razvrščene in označene s stavki za nevarnost H224, H225, H226.
5. Razreda skladiščenja 4.1 A: Kemikalije, ki lahko povzročijo eksplozijo, razvrščene in označene s stavkoma za nevarnost H240, H241.
6. Razreda skladiščenja 4.1 B: Vnetljive trdne kemikalije, razvrščene in označene s stavkom za nevarnost H228.
7. Razred skladiščenja 4.2: Piroforne in samosegrevajoče kemikalije, razvrščene in označene s stavki za nevarnost H250, H251, H252.
8. Razred skladiščenja 4.3: Kemikalije, ki v stiku z vodo sproščajo vnetljive pline, razvrščene in označene s stavkoma za nevarnost H260, H261.
9. Razredi skladiščenja 5.1 A, 5.1 B in 5.1 C: Oksidativne tekočine in trdne kemikalije, razvrščene in označene s stavkoma za nevarnost H271, H272.
10. Razred skladiščenja 5.2: Organski peroksidi, razvrščeni in označeni s stavkom za nevarnost H242.
11. Razreda skladiščenja 6.1 A in 6.1 B: Kemikalije z resnimi učinki na zdravje, razvrščene in označene s stavki za nevarnost H300, H301, H310, H311, H330, H331, H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H370, H372.
12. Razred skladiščenja 6.1 A: Gorljive kemikalije z resnimi učinki na zdravje.
13. Razred skladiščenja 6.1 B: Negorljive kemikalije z resnimi učinki na zdravje.
14. Razred skladiščenja 6.2: Infektivne snovi.
15. Razred skladiščenja 7: Radioaktivne snovi
16. Razreda skladiščenja 8A in 8B: Jedke snovi; razvrščene in označene s stavki za nevarnost H290, H314, H318.
17. Razred skladiščenja 8A: Gorljive jedke kemikalije.
18. Razred skladiščenja 8B: Negorljive jedke kemikalije.
19. Razred skladiščenja 9 (ni v uporabi).
20. Razred skladiščenja 10: Gorljive tekoče kemikalije, razen tistih, ki so uvrščene v razred skladiščenja 3.
21. Razred skladiščenja 11: Gorljivi trdni proizvodi.
22. Razred skladiščenja 12: Negorljivi proizvodi.
23. Razred skladiščenja 13: Negorljivi trdni proizvodi.

(2) Razredi skladiščenja so opisani v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Razredi skladiščenja se lahko navedejo v varnostnem listu.

8. člen

(1) Pravila za skupno skladiščenje posameznih razredov skladiščenja so določena v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Kadar je v tabeli iz Priloge 2 tega pravilnika dovoljeno skupno skladiščenje, je kljub temu potrebno skladiščenje s pregrado glede na posebne zahteve, ki izhajajo iz drugih predpisov in specifičnih lastnosti kemikalij.

9. člen

(1) Priloga 2 tega pravilnika se uporablja za določitev združljivosti skladiščenja kemikalij in drugega blaga iz razredov skladiščenja iz 7. člena tega pravilnika, ne glede na količino in ne glede na zmogljivost skladišča.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je v primeru skladiščenja v količinah, ki ne presegajo količin, določenih v Prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika, mogoče te kemikalije oziroma drugo blago skladiščiti le s pregrado.

(3) V skladiščih z zmogljivostjo nad 5 ton se lahko kot pregrade za preprečevanje požara uporabljajo kemikalije in blago iz razredov skladiščenja 12 in 13.

(4) Skladišče z zmogljivostjo do 5 ton se lahko do njegove polne zmogljivosti dopolni s kemikalijami iz razredov skladiščenja 3, 8, 10, 11, 12 in 13, pri čemer se kemikalije in proizvodi iz razredov skladiščenja 12 in 13 lahko uporabljajo kot pregrade za preprečevanje požara.

III. TEHNIČNE ZAHTEVE

10. člen

V skladiščih je treba poleg predpisov, ki urejajo gradnjo objektov, varstvo okolja, upravljanje voda, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstva pri delu ter predpisov o protiekspluzijski zaščiti in požarni varnosti, upoštevati še naslednje:

- skladišča morajo biti zgrajena ali opremljena tako, da lahko zadržijo razlite kemikalije do najmanj dvakratne prostornine največje embalažne enote, v kateri se hranijo tekoče kemikalije,
- tla morajo biti nepropustna,
- skladišče mora biti brez prostih iztokov ali neposrednega priključka na javno kanalizacijo,
- omare, police in druga oprema morajo biti iz materialov, ki so odporni na kemikalije, ki se tam skladiščijo.

11. člen

(1) Temperatura in vlaga v skladišču morata ustrezati pogojem, ki jih določi proizvajalec kemikalije.

(2) V bližini odseka skladišča, kjer se skladiščijo jedke kemikalije in kemikalije z resnimi učinki na zdravje iz 7. člena tega pravilnika, mora biti umivalnik ali korito s tekočo vodo, opremljeno z ročno prho.

(3) Določba prejšnjega odstavka ne velja za trgovine, kjer se blago skladišči na prodajnih policah.

12. člen

(1) Če je v skladišču predviden delovni prostor za administrativna dela, mora biti fizično ločen in ustrezno prezračen v skladu s predpisi o varnosti in zdravju pri delu. Fizično ločen prostor ni potreben za trgovine, ki blago skladiščijo na prodajnih policah.

(2) Prehranjevanje in kajenje v skladišču nista dovoljena.

IV. ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE

13. člen

(1) Kemikalije, ki so razvrščene in označene z najmanj enim od naslednjih stavkov za nevarnost: H300, H310, H330, snovi s seznama predhodnih sestavin za prepovedane droge iz skupin 1 in 2 v skladu z Uredbo (ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o predhodnih sestavinah pri prepovedanih drogah (UL L št. 47 z dne 18. 2. 2004, str. 1), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/1443 z dne 29. junija 2016 o spremembi Uredbe

(ES) št. 273/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES) št. 111/2005 zaradi vključitve nekaterih predhodnih sestavin za prepovedane droge na seznam (UL L št. 235 z dne 1. 9. 2016, str. 6), in snovi iz Prilog 1 in 2 Uredbe (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive (UL L št. 39 z dne 9. 2. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/216 z dne 30. novembra 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z uvrstitvijo magnezijevega prahu na seznam predhodnih sestavin za eksplozive v Prilogi II (UL L št. 34 z dne 9. 2. 2017, str. 5), morajo biti varovane in skladiščene tako, da je dostop do njih omejen, nadzorovan in omogočen le pooblaščenim osebam.

(2) Kemikalije, ki so razvrščene in označene z najmanj enim od naslednjih stavkov za nevarnost: H300, H310, H330, in so v prometu kot predmeti splošne rabe, morajo biti shranjene na zaklenjenem mestu.

(3) V skladiščih, kjer se skladiščijo kemikalije, mora biti omogočen klic v sili in na vidnem mestu navedene telefonske številke za klic v sili.

(4) V skladiščih, kjer se skladiščijo nevarne kemikalije, mora biti zaposlenim na voljo osebna varovalna oprema, v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

(5) V skladiščih, kjer se skladiščijo nevarne kemikalije, razvrščene in označene z najmanj enim od naslednjih stavkov za nevarnost: H300, H301, H310, H311, H330, H331, H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H370, H372, morata biti zaposlenim zagotovljeni ločeni garderobni omari za shranjevanje delovne in osebne garderobe.

(6) Kemikalije se morajo praviloma skladiščiti v originalni embalaži. Če se zaradi potreb proizvodnje iz večjih embalažnih enot določene količine kemikalij prepakirajo, morajo te kemikalije biti označene in pakirane v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje, označevanje in pakiranje nevarnih kemikalij.

(7) V skladišču mora biti za primer obvladljivega razlitja kemikalij stalno zagotovljeno primerno absorpcijsko sredstvo. Zagotovljena mora biti tudi posoda za začasno shranjevanje razsutih oziroma razlitih kemikalij in drugih odpadkov, ki nastanejo pri sanaciji.

(8) Glede na specifične nevarne lastnosti kemikalij, ki se skladiščijo, mora biti zagotovljena dodatna posebna varovalna oprema za ukrepanje v primeru nepredvidenega dogodka, ki mora biti vzdrževana, redno kontrolirana in shranjena na dostopnih in jasno označenih mestih.

14. člen

Z odpadno embalažo, odpadnimi kemikalijami in odpadki, ki nastanejo pri nezgodah in pri njihovih sanacijah, je treba ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o tehničnih in organizacijskih ukrepih za skladiščenje nevarnih kemikalij (Uradni list RS, št. 75/09).

16. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-46/2017
Ljubljana, dne 28. marca 2018
EVA 2017-2711-0036

Milojka Kolar Celarc l.r.
Ministrica
za zdravje

[Priloga 1: Razredi skladiščenja](#)

[Priloga 2: Pravila glede skupnega skladiščenja](#)

[Priloga 3: Vrste kemikalij v količinah, za katere v skladu z 9. členom tega pravilnika ni treba upoštevati pravil glede skupnega skladiščenja](#)